

quadrada, de 6 x 6 metres, i les parets tenien un metre de gruix. Hi vivien tres o quatre persones, que feien tornos de servei. Els aparells es controlaven des del primer pis. No hi havia porta a la planta baixa. Estava al primer pis i, per tant, per accedir-hi calia una escala. Els visitants van poder pujar fins a la part superior, des d'on es contempla una excel·lent panoràmica que abasta, per una banda, tot el corredor interior de la Selva i el paisatge muntanyenc de fons, i, per l'altra, la serralada litoral i, a través d'alguna vall, el mateix mar.

Monument al turisme | Fa molt de temps que l'antic president del Gremi d'Hostaleria de Lloret, Sr. Santiago Ontañón, tenia la idea de deixar constància, d'alguna manera, del record dels precursors lloretencs en l'activitat turística. La seva proposta va aconseguir finalment que quallés en el si del Cercle d'Economia, del qual també forma part actualment, i aquesta institució encarregà a l'artista Lluís Lleó un projecte que s'ha materialitzat en forma d'un gran anell que, a les seves parts laterals, porta inscrits els noms dels establiments pioners i els fets més rellevants de la història turística de la localitat. La peça —que ha costat uns 50.000 euros— s'ha instal·lat adossada a la façana de la nova Casa de la Cultura, en el pati d'accés a la biblioteca, i va ser inaugurada en presència de les auto-

ritats lloretenques. Tant el president del Cercle d'Economia, Sr. Climent Guitart, com el mateix Sr. Ontañón —que com a impulsor de la idea també fou convidat a parlar— com l'alcalde, tots van destacar l'esforç dels qui van iniciar la transformació lloretenca i la necessitat que té la vila de restar fidel a aquelles vocacions primigènies —el primer hotel-restaurant es trobava a Santa Cristina ja el 1904, i el 1920 es va crear un Hotel Costa Brava que ja s'anunciava a *La Dépêche* de França—, que buscaven un progrés equilibrat i el millor per a tots.

LA Cerdanya *erola simon*

Al capdamunt de Puigcerdà | El campanar de la desapareguda església de Santa Maria de Puigcerdà, que presideix el centre de la vila i en caracteritza l'*skyline*, és un dels pocs elements patrimonials que Puigcerdà conserva. Es tracta d'una robusta torre de 35 metres d'alçada, de base quadrada i torre octogonal. Des de l'any 1936, en què els anarquistes feren enderrocar el temple, el campanar de Santa Maria s'alça imponent i solitari. Sense cap mena de dubte, la seva utilitat com a talaià incomparable va esvalviar-li la mort. D'uns mesos ençà la visita al campanar de Santa Maria és

possible, i milers de persones ja han pogut gaudir de les vistes formidables des de la seva terrassa.

Des del campanar de Santa Maria s'albira la Cerdanya sencera: des de la Perxa fins a l'estret del Baridà, el forat del Querol i la vall de la Molina, un magnífic punt de guaita per a una població secularment amenaçada i compromesa pels enfrontaments derivats de la proximitat de la frontera.

La torre de Santa Maria és avui un referent per a Puigcerdà i per als seus habitants, és present en l'imaginari col·lectiu i és un dels emblemes de la població. El fet que ara s'hi pugui pujar infinites vegades i contemplar el que s'hi veu és magnífic des del punt de vista de la utilitat del patrimoni i de l'estimació i respecte que la gent li ha de tenir.

Cor Transfronterer de Cerdanya

| El comentari estrella entre els coneguts que es troben pel carrer és el típic i tòpic de si hi ha gent o no hi ha gent —gent de fora, s'entén—, si gasten o no gasten, si els restaurants es veuen buits o els supermercats plens. Les economies fonamentades en una única activitat econòmica són molt fràgils. A Cerdanya tothom té clar que la construcció no tornarà mai a ser el que era, i ara tot pivota al voltant del turisme.

De ben segur que la Cerdanya mai no deixarà de tenir interès per al visitant. L'enorme parc de segones residències que fins avui s'ha construït fa

>> *Escultura de l'Oficina de Turisme de Lloret de Mar al pati de la Casa de Cultura.*

pensar que l'ocupació estacional ha de mantenir-se poc o molt. Malgrat això, i amb la perspectiva que ens ofereix la història, voldria recordar que les condicions econòmiques, polítiques, climàtiques i sociològiques són canviants, i l'home s'hi adapta d'una manera més o menys traumàtica segons el cas. Avui veiem com la crisi econòmica està fent canviar els hàbits de despesa en oci de la població, i l'escalfament progressiu i constant del clima a la llarga posarà en qüestió el model del turisme de neu. Els esdeveniments ens canvien el taulell de joc, i només qui sigui prou hàbil per anticipar situacions i adaptar-s'hi tirarà endavant. És per això que valdria la pena pensar a superar aquest model de monocultiu econòmic i començar a diversificar activitats donant suport als emprenedors.

EL RIPOLLÈS

ramon alabau

No posem tots els ous a la mateixa cistella | Ara fa deu anys naixia *El Ripollès existeix* amb la voluntat decidida d'aconseguir una mirada diferent envers la nostra comarca, lluny de la visió tòpica i estereotipada, per no dir folklòrica i reduccionista, que hom té dels indrets allunyats del quarter urbà. El Ripollès té uns paratges

esplèndids, una història mil·lenària fecunda que va des de les esglésies romàniques fins a les indústries tèxtils i metal·lúrgiques del segle darrer, però el que es plantejava aquesta plataforma ciutadana era el pols del present: la denúncia de la desigualtat d'oportunitats, la necessitat imperiosa d'assumir nous reptes per encarar el futur, l'obertura indispensable de noves vies per poder participar amb veu pròpia dins de la història del país. La seva brega ha intentat conscienciar els ripollesos amb notes i articles d'opinió als mitjans de comunicació, amb cartes i al·legacions a polítics i administracions, així com amb fòrums i aparicions a la ràdio i televisió locals.

Les comunicacions són un factor essencial i ineludible quan es parla de desenvolupament, i un dels primers objectius d'*El Ripollès existeix* va ser lluitar per la millora i potenciació de la línia ferroviària que uneix Barcelona amb la Tor de Querol, sense la qual les nostres terres encara haurien patit molt més l'aïllament i l'oblit. Hi ha hagut millores evidents, tot i que queda molt camí a recórrer.

Arran de l'efemèride s'ha editat un butlletí per recordar les actuacions empreses. La influència positiva de les telecomunicacions per poder gaudir d'una vida rural sense estar desconectat dels gran nuclis urbans, la conveniència d'ampliar els intercanvis i establir lligams duradors amb l'altra vessant dels Pirineus, l'escaiença de

gestar nous desafiaments industrials són alguns dels temes tractats. Podem rememorar amb nostàlgia èpoques pretèrites, quan l'electrificació de la conca del Ter era modèlica, o recordar satisfets les dècades lluides del tèxtil i la metal·lúrgica, però ara s'imposa concebre sense dilació projectes assenyats, seriosos i factibles.

El membres i col·laboradors d'*El Ripollès existeix* saben que ara més que mai, quan pinten bastos, quan estem pagant la disbauxa d'uns anys d'inconsciència, davant la incertesa de la crisi econòmica que ens tenalla, és necessària una resposta col·lectiva. Tots plegats massa sovint ens quedem amb la mera crítica quan ens caldria aportar el nostre gest, la nostra actitud. Només si fem escoltar la nostra veu no quedarem aïllats dins del concert col·lectiu, interpretant solos patètics, i aconseguirem poblar uns indrets actius i habitables.

>> Vista des del campanar de Santa Maria de Puigcerdà.

EROLA SIMON

